

Marea Unire din 1918 a fost procesul istoric în urma căruia toate provinciile istorice locuite de români s-au unit în anul 1918 în cuprinsul aceluiași stat național, România. Etape preliminare au fost Mica Unire din 1859 a Țării Moldovei cu Țara Românească și dobândirea independenței în urma războiului din 1877-1878, pe fondul renașterii naționale a românilor în parcursul secolului al XIX-lea.

Unirea Basarabiei, a Bucovinei și, în cele din urmă, a Transilvaniei cu Regatul României (așezatul Vechi Regat) a dus la constituirea României Mari. Ea a fost scopul intrării României în Primul Război Mondial de partea Antantei și a fost favorizată de mai mulți factori istorici:

- acțiunea politică decisivă a elitelor din Regatul României și din Austro-Ungaria în conjunctura favorabilă de la sfârșitul Primului Război Mondial
- prăbușirea Imperiului Austro-Ungar și a Imperiului Rus
- afirmarea principiului autodeterminării și a celui al naționalităților pe plan internațional, în contextul prezenței pe scară largă a sentimentului național în rândul populației românești.

Marea Unirea este legată inexorabil de personalitățile regelui Ferdinand, reginei Maria și omului de stat Ionel Brătianu. Încheiată de facto la 1 decembrie 1918 odată cu unirea Transilvaniei, recunoașterea diplomatică a solicitat eforturi pe parcursul următorilor ani. În ciuda constituirii ei într-un scop esențial al politicii externe în următoarele două decenii, recunoașterea din partea Uniunii Sovietice nu a venit niciodată, iar dinspre ea avea să vină în 1940 ultimatumul care a pus în acțiune dezmembrarea României Mari în avantajul Uniunii Sovietice, Bulgariei și Ungariei.

Noua întindere a statutului și noua structură socio-economică au produs schimbări fundamentale ale sistemului politic. Din cele două partide mari ale Vechiului Regat a supraviețuit doar Partidul Național Liberal, caruia în perioada interbelică i s-a opus Partidul Național Țărănesc, condus de Iuliu Maniu. Viața culturală a cunoscut o perioadă de efervescență fără precedent, manifestată în artă și știință.

Din câștigurile teritoriale ale anului 1918, doar Transilvania și Bucovina de Sud au rămas României după cel de-al Doilea Război Mondial. Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herței au fost încorporate URSS, iar Cadrilaterul a rămas Bulgariei.

În anul 1990, după abolirea regimului comunist, parlamentul dominat de FSN a refuzat propunerea venită din partea opoziției, de a adopta ziua de 22 decembrie drept sărbătoare națională a României. Pe fondul confruntărilor interetnice de la Târgu Mureș din martie 1990 și a mineriadei din 13-15 iunie 1990, Parlamentul României a adoptat la 31 iulie 1990 legea nr. 10 din 1990, prin care a fost abrogată Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 903 din 18 august 1949 privind declararea zilei de 23 august ca sărbătoare națională și a proclamat în locul ei ziua de 1

decembrie drept sărbătoare națională.^[1] Legea 10 din 1990 nu precizează semnificația sau motivul alegerii zilei de 1 decembrie drept zi națională a României. Ideea unirii Moldovei cu România, deși neasumată de niciunul dintre cele două state, a rămas prezentă în discursul public din România și Republica Moldova. [1]

Personalitati care au contribuit la Marea Unire

Regele Ferdinand I

Ferdinand I (*n. 12/24 august 1865, Sigmaringen – d. 20 iulie 1927, Sinaia*), rege al României (1914 – 1927), nepot de frate al lui Carol I (desemnat urmas la tron intrucat Carol I nu a avut copii). Desi german de origine, a sustinut intrarea Romaniei in Primul Razboi Mondial alaturi de Antanta impotriva Puterilor Centrale, fapt pentru care a fost renegat de familia de Hohenzollern, dar a primit in tara apelativul de Ferdinand „cel Loial”. Sub spectrul sau a fost realizata Marea Unire din 1918, Basarabia, Bucovina si Transilvania revenind la patria mama.

Meritele regelui Ferdinand vor fi sintetizate, cu ocazia funeraliilor, de catre prim-ministrul Ionel I.C. Bratianu astfel: „Romanii nu vor putea uita niciodata ca regele Ferdinand s-a sacrificat pentru binele tarii. De neclintit in convingerile sale si in hotararile sale in timpul razboiului, bun si intelept pe timp de pace, Ferdinand I va ramane pentru totdeauna egele care s-a identificat cu poporul sau si care a infaptuit reforme care au adus statului dreptatea, puterea si linistea.” [2]

Ion I.C. Brătianu

Ion I.C. Brătianu, cunoscut și ca Ionel Brătianu (*n. 20 august 1864, Florica, azi Ștefănești, Argeș - d. 24 noiembrie 1927, București*) a fost inginer, om politic, președinte al Partidului Național Liberal, membru de onoare al Academiei Române din 1923. Devine membru al Partidului Național Liberal încă din 1895.

A condus guvernul României timp de 12 ani, contribuind direct la înfăptuirea Marii Uniri din 1918, la legiferarea și realizarea reformei agrare și a celei electorale, la consolidarea statului național unitar român.

În momentul în care I.I.C. Brătianu preia conducerea Partidului Național Liberal, în anul 1910, se prefigurează și opțiunea politicii externe a partidului, aceea de a desprinde România de Tripla Alianță și de a o orienta spre tabăra Antantei, singura orientare politică compatibilă cu idealul major, acela de a uni pe toți românii în granițele aceluiași stat.

Actul de Unire a Transilvaniei cu România de la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 încheie procesul de formare a statului național unitar, la care Ionel Brătianu avusese o contribuție majoră.

La 29 noiembrie 1918 se constituie un nou guvern liberal, condus de I.I.C. Brătianu, în componența lui regăsindu-se, pentru prima dată în istoria țării, și miniștrii din provinciile istorice românești unite cu țara mamă.

Acest guvern ratifică actul de unire a Transilvaniei cu România (Decretul-lege din 13 dec. 1918 pentru unirea Transilvaniei și a celorlalte ținuturi din Ungaria locuite de români cu Regatul României) și cel al unirii cu Bucovinei cu România (decretul-lege din 19 dec. 1918 relativ la Unirea Bucovinei cu Regatul României). După Marea Unire, oamenii politici le revenea răspunderea de a găsi mijloacele adecvate pentru a asigura dezvoltarea României ca stat european.

Ion I.C. Brătianu a dominat viața politică din România cu autoritate. Dintre cei care au încercat să-și explice cauzele acestei dominații, toți au căzut de acord că avea o vocație nativă de conducător. [3]

Alexandru Vaida Voevod

Alexandru Vaida Voevod (n. 27 februarie 1872, Olpret, azi Bobâlna — d. 19 martie 1950, Sibiu) a fost un om politic, medic, publicist și unul dintre liderii marcanți ai Partidului Național Român din Transilvania, apoi al Partidului Național Țărănesc.

Alexandru Vaida-Voevod a avut o contribuție deosebit de importantă la înfăptuirea Unirii Transilvaniei cu România. Pe 29 septembrie/12 octombrie 1918, la Oradea s-au desfășurat lucrările Comitetului Executiv al Partidului Național Român.

În cadrul acestora s-a hotărât ca națiunea română din Austro-Ungaria, "liberă de orice înrâurire străină", să-și aleagă "așezarea ei printre națiunile libere". Rezoluția Comitetului Executiv a fost citită de către Alexandru Vaida-Voevod în Parlamentul din Budapesta pe 5/18 octombrie.

Pe 1 decembrie 1918, a participat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, unde cei 1228 de delegați aleși ai românilor "din Transilvania, Banat și Țara Ungurească" au votat Rezoluția Unirii care "decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România".

După acest eveniment istoric, Alexandru Vaida Voevod devine membru al Consiliului Dirigent, pentru a pregăti unificarea administrativă cu Vechiul Regat și s-a numărat între cei patru delegați ardeleni (alături de Vasile Goldiș, respectiv episcopii Iuliu Hossu și Miron Cristea) care au adus regelui Ferdinand I Rezoluția Unirii pentru a fi ratificată.

Deputat în Parlamentul României din anul 1919, ministru secretar de stat al Transilvaniei, președinte al Consiliului de Miniștri și ministru al afacerilor străine, guvernul său semnează tratatul de pace cu Austria și răspunde pozitiv la propunerea URSS de semnare a tratatului dintre cele două țări.[3]

Bibliografie:

1. www.wikipedia.ro
2. „Mica Enciclopedie a Romaniei pentru copii” de Silviu Negut si Marius-Cristian Neacsu

3. www.icr.ro